

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
www.avi.fi/muistutus

Asia: Lausunto Loviisan kaupungin hakemuksesta / Loviisanlahden
asuntomessualueen rantarakentaminen ja vesialueen ruoppaaminen sekä
aallonmurtajan ja kelluvan sillan rakentaminen

Viite: Lausuntopyyntö 9.2.2021 / ESAVI/29881/2020

Loviisan kaupunki hakee vesilain mukaista lupaa Loviisanlahden itärannalla sijaitsevan Kuningattarenrannan asuntomessualueen ruoppaukseen, ranta-alueen täyttöön sekä aallonmurtajan, kelluvien rakenteiden ja sillan rakentamiseen. Lisäksi haetaan valmistelulupaa.

Loviisan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto:

Vesirakentamistöiden vaikutukset veden laatuun ja vesistön eliöstöön

Veden samentuminen on hakemuksen mukaan väliaikaista. Pesivään ja ruokailevaan linnustoon, kalastoon, pohjaeläimistöön ja kasvillisuuteen kohdistuvien vaikutusten todetaan myös olevan väliaikaisia.

Hankealue sijoittuu jokisuiston välittömään läheisyyteen. Jokiveden mukana alueelle kulkeutuu jatkuvasti kiintoainesta. On ilmeistä, että ylläpitoruoppaukset ovat jatkossa välttämättömiä esimerkiksi kelluvan sillan ja kelluvien talojen kohdilla. Näin ollen vesistöön ja/tai eliöstöön kohdistuvat vaikutukset voivat olla enemmänkin pysyviä kuin väliaikaisia luonteeltaan. Pohjaeliöstö voi palautua muutaman – viiden vuoden kuluessa, mutta palautuminen saattaa kestää myös kauemmin. Hakemuksessa ei ole arvioitu millä aikavälillä ylläpitoruoppaukset ovat tarpeen.

Ruoppausmassojen määrä on erittäin suuri, ja ruoppaukset sijoittuvat melko pienelle alueelle. Vaikka ravinteita poistuu ruopattavalta alueelta, niin myös sedimentteihin sitoutuneita ravinteita tulee työn aikana liukenemaan veteen, mikä voi aiheuttaa tavallista voimakkaampaa leväkukintaa tulevien vuosien aikana.

Ruoppausmassojen läjittäminen

Loviisan kaupungin hakemuksessa on alun perin esitetty läjitysalueetta ruoppausalueen pohjoispuolelle. Suunnitellusta läjitysalueesta on aluehallintovirastolle toimitetussa hakemuksen täydennyksessä sittemmin luovuttu. Hakemuksen täydennyksen mukaan kaikki ruoppausmassat läjitetään luvitetulle maa-ainesten vastaanotto paikalle.

Ruoppausmassoja on arvioitu syntyvän 187 000 m³tr, tarkoittaen arviolta noin 220 000 – 280 000 tonnia massoja. Kaupungin maankaatopaikalle voidaan vuosittain vastaanottaa lupamääräysten mukaan korkeintaan 50 000 tonnia maa-aineksia.

Maankaatopaikan ympäristöluvan muuttaminen on vireillä, lupaa haetaan edelleen 50 000 tonnin vuosittaiselle määrälle. Loviisan maankaatopaikan ympäristöluvan myöntäminen on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallassa. Yli 50 000 tonnin vuosittaiselle määrälle mitoitettut maankaatopaikat luvittaa sen sijaan aluehallintovirasto, ja niihin sovelletaan myös ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista menettelyä.

Loviisan kaupungissa on kaupungin maankaatopaikan lisäksi kaksi muuta maa-ainesten vastaanottoa. Nämä sijaitsevat noin 15 ja 25 kilometrin etäisyydellä ruoppattavasta alueesta. Näissäkin vuosittain vastaanotettava maksimimäärä on 50 000 tonnia maa-ainesta. Ympäristönsuojeluyksikön käsityksen mukaan kyseisillä toimijoilla ei ole valmiuksia ottaa vastaan vetisiä ruoppausmassoja. Sen lisäksi, että ruoppausmassat ovat erittäin vesipitoisia ne myös löyhenevät kuljetettaessa.

Osa ruoppausmassoista on tarkoitus käyttää täyttömaina asuatomessualueella. Massamäärä on kuitenkin kokonaisuudessaan niin suuri, että ruoppausmassoille tullaan tarvitsemaan muitakin läjitys- ja/tai välivarastointipaikkoja (kuivatuspaikkoja) maankaatopaikkojen lisäksi. Ruoppaustyöt hakemuksen mukaan tarkoitus aloittaa heti kun lupapäätös on lainvoimainen, ja työt on tarkoitus toteuttaa muutamassa kuukaudessa. Läjitys- ja/tai välivarastointipaikkojen sijainti ja rakenteet tulee siksi olla selvillä ennen luvan myöntämistä.

On myös huomioitava, että samalle alueelle kohdistuu ruoppauspaineita myös omarantaisten kiinteistöjen edustalla. Rannan topografiasta johtuen ruoppausmassoja ei voi läjittää omille kiinteistöille, vaan näillekin on aikanaan löydyttävä muualla sijaitseva läjityspaikka.

Kynnysarvon ylittävät ja pilaantuneet sedimentit

Hakemuksen mukaan kynnysarvon (arseeni, nikkeli, öljyhiilivedyt) ylittävät ruoppausmassat läjitetään Loviisan kaupungin maankaatopaikalle. Tällä hetkellä voimassa oleva ympäristölupa ei salli kynnysarvon ylittävien massojen läjitystä maankaatopaikalle. Maankaatopaikan ympäristöluvan muuttaminen on tältä osin vireillä.

Yhdessä tutkimuspisteessä (P22) on todettu alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus öljyhiilivetyjen raskaita jakeita. Tutkimuspisteen alueen ruoppausmassat on pidettävä erillään muista massoista. Viimeistään ruoppaustyön alkaessa on selvitettävä, kuinka laajalle alueella tutkimuspisteen ympäristössä on alemman (tai ylemmän) ohjearvon ylittäviä sedimenttejä.

Alemman ohjearvon ylittäviä sedimenttejä ei voi läjittää Loviisan kaupungissa sijaitseville maankaatopaikoille. Kaivetut massat on todennäköisesti kuivatettava ennen kuin ne loppusijoitetaan sellaiselle maankaatopaikalle, jolla on voimassa oleva lupa ko. massojen vastaanottoon. Hakemuksessa ei ole esitetty, miten ja missä kuivatus tapahtuu ja minne ja miten kuivatusvedet johdetaan.

Lausunnon ovat valmistelleet ympäristönsuojelusihteri Heidi Lyytikäinen, ympäristönsuojelutarkastaja Maija Lehtomäki ja ympäristönsuojelutarkastaja Maud Östman.

Loviisassa 11.3.2021,

Heidi Lyytikäinen
ympäristönsuojelusihteri

Jakelu: Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Rakennus- ja ympäristölautakunta
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus, infrastruktuuri / Markus Lindroos
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ilppo Kajaste